

LUCRAREA.

Trupulu omului are lipsa de lucrare, dora in mai mare gradu inca sufletulu, nu cumva prin nelucrarea sa se depierda in ticalosia; si pentru amendoe e mai de lipsa tocma in aceia etate, in care printrensa se pote ajunge acea putere, si pretiu, care mai tardiu debue numai a le pastra, si imulti. — Lucrarea castiga, si creédia in junia, in etatea barbatesca desvolta cele mai nainte castigate; dar atunci este fara de folosu pentru cei ce in junetie nimicu n'au adunatu, intocma ca caldurósele ale sorelui radie indesiertu lucescu spre acelu pamentu, in care nu sau seminatu, candu lau moieatu ploile de tótna; caci lucrarea in fiacare timpu are propria sa destinatiune, care se muta, precum omulu propasiesce in viatia. Decumva omulu nu o lasa a servirsi ceea ce dupa natura sa tocma in acelu timpu a vietiei ar debui se sevirsésca, mai tardiu indesiertu o pretinde aceiasi dela densa. — Deci de voiesci tinerule in anii viitori a posede ceva, ca se aibi ce pastra, acum eti aduna si timpulu nerevocaveru nulu lasa indesiertu ca se apuna. — De nu vei se fii golu, si lipsitu atunci, candu din tesauerele adunate debue se impartasiesci si pe altii, acum eti imple mintea si inima la acea fontana, ce nencetatu isvoresce din regiunea binelui, si a dreptului.

Incordatiunea trupului intaresce medularile, si le face flesivere. Incordatiunea spirítului desvolta puterea conoscitiva, si intaresce vointia. — Trandaviea dóra mai in mare mesura storce trupulu precum si intrecuta incordatiune debilitédia geniulu omului, rapesce soliditatea carapterului, si ascutimea mintei. Printr'ensa timpuriu imbetranescu trup, sufletu si ajungu la vesceditore ne-

putintia. — Iuse omulu de natura, asia determinatu, destinatu spre lucrare, nu pote indelungu se remana fara ocupatiune, si aceea differentia este intre lene si lucrare, ca lenesiulu se deprinde cu lucruri de nimica si nefolositoare, pana ce seriosulu lucratoriu se deprinde cu folosu. Suma nimicuri-loru care mintile lenesiloru cu un entusiasmu demnu de compatimire le imbraciosiedia, si sufleteloru loru sierbescu spre nutrementu — este fara de capetu. — Sufletulu loru fiindu angustu, numai forte pucinu pote in sine se cuprinda, si asia iute se imple de alimentu neputerosu. — Si nu arare acestea nimicuri mai multu le pretinescu, ca barbati intielepti ponderósele objete ale serioseloru sale deprinderi. Ei sunt copii carii nici candu nu se desvolta, si cari pentru desfatatiunea loru in tote dilele ostédia noue midiloece de jocuri. A se desfata atata insémna la ei, catu a se ocupa, si a lucra.

Déca lenea e funtele multoru rele, dincontra lucrarea a multoru virtuti. — Aceasta te face patientu, statornicu si seriosu; sentiemintele le suparedica peste desiartatiunele lumesci, si desemna scopu lucrativitateri loru; infrenedia facultatea imaginaria, leganduo de cugetatiuni momentose, si seriose, retacirile inimei au le previne, au le ata in contra, tienenduo totunadata intre defiptii termini ai activitateri sale; ascutimea mintei precum si soliditatea vointiei o inaltia priu aceea nentrerupta lucrare, spre care boldesce pe acestea; — ea retrage dela lume desfatatiunele, si apasatoriuulu ei jugu le face nelipsitorie; — padiesce de amagiri, si eschide dela inima atari bucurii, ce i-ar rapi verguriea, si nobilitatea ei. — Ferice de noi, deca n'avemu timpu a face reu, si nimicuri nu e mai salutaru unui june, ca nentrerupta lu-

crativitate, care Asia seî pretind'a totu minutulu, catu nimica se nui remana pentru a se da dupa uritete sensuale desfatatiuni.

Nu se pôte intipui faradelege, la care se nu duca lenea. — Omulu fiindu fara ocupatiune, meditedia de reu, si acesta cu data ocaziune lu esecutedia. — Priu nelucrare spiritulu cade viptima celoru mai selbateci, si mai scalciate pareri si intipui, inima va fi campu de lupta celoru mai ingiosita pofta, si desfrenate sensualitati. — Ca se scape de trandavia — pe care defeptulu lucrarei totudeauna a o urmari nu incetedia — pentru imprastierea cugeteloru, si desfatatiuni omulu alearga intr' acolo, unde nu da de catu peste intris'are, si muicla; va fi siesi spre ura, si cu tota apasatorea greutate a desperatei sale stari sevã intorce spre acelu placutu objeta, ce antiu ei va obveni. — In contra atacurilor reintiei, si amagirilor sensualitatei n'are arma de aparamentu. — Spiritulu celu estorsu de tota puterea prin lene — cea mai mica resuflare a pofteloru lu domolesce, si lu rapesc ce mai debila iraptiune a patimiloru. — Nu pôte se steie inprotiva nici la omu, nici la ori ce altu lucru, si negresitu va cadea robu amendororu. Peste pudica timpu viatia spirituala se adencesce in amortire, destramare, si timpire de minte; — facultatea imaginaria se intuneca, vointia se desputeresce, carapterulu se immoie, omulu moralu se garbovesce, si tota viatia se pare comva a pestrece in trupu, pe care al' nutri, si indestula iau fost tota lucrarea si deprinderea in viatia.

(Va urma.)

U M B R E.

II. Epitafiu.

Caudu viatia tota se 'nnoesce,
si se 'nbraca 'n stralucitu vestimentu,
Singuru pieptulu meu se vescediesce.,
si-mi plecu capulu greu catra mormentu.
Pentru mène singuru in natura
nu se afla mai multu neci unu locu!
C'am plenu a diloloru mesura,
si-am trecutu prin alu vietii focu.

Au nu voiu se maiu vediu acestu sore,
ce viati'ami rece a 'ncalditu:
Neci aceste stele lucitorie
'n campulu cerului intrauritu;
Nece faci'a lunei argentite,
ce aride celoru tristi prea blandu?
Ci voiu fi cu osa putredite,
cã si Lazaru, in mormentu jacundu!

Inse si la men' curundu, Christose;
se me strigi afora, tu se veni!
Se te vediu in carnea-mi si 'ntru osa.
candu tu vei se judeci morti si vii!
Cãtu esti viatia si 'nviarea,
tu repausulu sufletului meu:
Dela tene singuru mangaiarea,
cã faptur'a tot', acceptu si eu!

„Lasat' am osa-lemi in tierena.
din care manu-leti m'au formatu.
Ci sufletulu nefacutu de mana
in senulu teu, Domne, l'am versatu.
Cã credu, cumu crede unui parente
plecatulu filiu, in alu seu cuventu.
Si rogu fienti'ati cu doru fierbente,
semni dai viatia dupa mormentu.

Repausu acceptu dupa lupta lunga
se afu 'n tene recoritoriu,
Si umbr'a mortei se nu m'ajunga,
ca tu esti, Domne, alu meu ajutoriu!
Ca 'n tene singuru numai viaza
fienti'a tota de pre pamentu,
Ori unde ajunge ceres'ati radia,
si io fienti'a ta inca sunt.“

Asia la scaunulu fora de morte
se rog' unu sufletu crestinu plecatu,
Ce catra ceru din amar'a sorte
cã umbr'a norului s'a inaltiatu.
Da faptelei si bun'a credentia
luceau curate cã a lui vestimentu
Er Domnulu dulce 'n buna volientia
la 'nbracisiatu in repausulu santu.

РЪСБОИЛЪ ЛИБЛОРЪ.

(Ъртаге).

Ші граізіле челоръ дін Пътжнтълз Іашілоръ се аззіръ зікнд:

КЪЦЕТЪРІ.

I.

Оamenii каре аз ешіт ла рнд астъзі, літе- рэді, оamenі політічі, артїстї шї алдіі, дн деара Молдовеі, сжнт ачеі тінері каре кз вр'о дозъ-зечі де ані маі днаїнте ера кзпоскзді съв нзте де Немці, саз канете строншіте, шї кз дензіреа де Францззі, днтродъсь маі тързіз. Нічі о лімбъ дн лзте нз аре зн кзвжнт дестъла де пстернак ка съ еспрїме дїспредзїтоаре семніфікаре а нзмелзі де Францзз кз каре знїі вѣтржні дін Молдова пореклісеръ тінерїі де не ла 1835, оamenїі де астъзі.

Ачеі вѣтржні че се пѣскзсеръ дн цїзтвелеш шї нафтане, днчет кѣте днчет аз пѣрсїт лзтеа, шї кѣмпъла аз ретас Немділор шї Францззілор.

Кзріозъ пълзчїре оменеаскъ!... Де шї зн патрар де веак апроане аз грекът де атзпчеа, тотъші зртъм а не кіета тінерї, шї ні се паре кѣ сжнтет копїлаші кз плете лзпці де не ла 1835; тот не днгъшфѣм кз дензіреа де Бонжзрїшті, пореклъ іскодїтъ ла 1848. Дар ваї де тінерїтеа ачеаста шї де тінередїле ачелей тінерїмі! Францззіі шї Немціі де ла 1835, волжзрїштіі де ла 1848, сжнт алзі, сзрі, шї чей маї тълді дн вѣрста челор че ера вѣтржні не кнд ам ресърїт пої.

Оamenii де астъзі зітз кѣ нз аз авѣт тіне- редъ! Дн зіоа ресърїрей лор, не ла 1835, чел маї тжлър дін еї ера маї вѣтржн днкъ декът чел маї вѣтржн дін вѣтржні, фїе ачел вѣтржн дін времеа челор днгъш Немці!... шї де ла 1835 пълъ ла 1855, адїкъ, днтръзн кърс де 20 де зні, маї тълт аз трѣїт Молдова декът дн челе де не зртъ дозъ веакзрі. Віеада пѣрїндїлор аз тре- кът лїпъ ка зн рїз че къръ прїп лївезі шї грѣдіні шї се нерде фъръ взіет дн Сїрет. Не кѣт ера еї департе шї стрѣні де воїнічіі че дортъ ла Валеа Алъ, не атъта не-ам пѣскът шї пої стрѣні шї департе де дѣлшіі. Днгъшпърїле лзтеї де нешпредзїр твріа ла гранїца дереї; вълтъшагъла веакълзі жі гьсіа шї лъса лїніштіді...

Еї аз дескїс оші днтръзн леагън шоале де овїчеїрї орїентале; пої ам ресърїт дн ларта

їдеїлор нозе; оші шї гжлзла дѣрїндїлор се дн- дрепта ла ресърїт, а пострї оші став цїотїді сѣрѣ ансе!

Есте о воръ дерънеаскъ: Сѣракъ Стефан Водъ, знде ісѣ вадъ!... Днї днїнївеск кѣте одатъ кѣ аз ешіт дін торжжнт зн сгретомш, зн Ворнік де деара де сас, зн воїер де Орхеїз, зн Хатман адевѣрат, зн Къпїтан де тѣрг, саз такар чел маї аскзнс Постелнїчел дін Адзпареа дереї каре аз іскълїт десровїреа вечїнілор ла 1772, дн вісерїка Трїе Іерархілор. Оаре Хатманъла ачела ар пѣтѣ се'чі кзпосакъ зртанїї дн Молдовенїї де астъзі? Хайнеле, паравзрїле, пѣтжнтъл, аз лзат префачере, пълъ шї лімва, пълъ шї нзмеле! Стефан Водъ с'ар крѣде дн алтъ деаръ. Пентрѣ одїхна сѣзлетълзі сѣз п'анї дорї се маї нїе Сте- фан Водъ, кїар шї де ар фї кз пѣтїндъ. Че ар фаче ел не зн пѣтжнт знде п'аз маї ретас зрте де зтвара лзі тѣкар?... Ворва лзі нз маї есте літвзділз пострѣ... Стрєпенодїі Ърекенїїлор, Драгомїрештїлор, Мовїленшїлор, і-ар зіче дн верзврі, дн оде шї дн прозъ: Ерозле ілзстрѣ! громнета глорїей тале пенѣтрѣ анїміле вравїлор romani де адмїрѣзізне грандіоасъ шї неїндефїні- савїлъ пентрѣ мерїтъл не днїнївїчілітѣзінеї тале!... ла каре лзкрврі фрѣшоасе де шї неїнтелї- жївіле пентрѣ дѣлзл, Стефан Водъ, віетъ! ар холва оші лзі чей днфрїкошегорї... шї с'ар кзлка еаръшї дн торжжнт... Мі-е теамъ кѣ дн зіоа де не зртъ, кнд трѣтвїда череаскъ не ва кіета ла цїздеката чеа таре, нз не vom пѣтѣ днделедо кз стретомшіі пострїі, нїчі дн лімбъ, нїчі дн їдеїлор Ъдеї Стефан Водъ се не аздъ!

Съ спзл дрепт, ресїнїреа чеа ізте а трекатъ- лзі тѣ пѣтрънде де жале!... лзнта догтелор нозе аз пѣрвїт рѣсїпъ песте рѣсїпъ дн соціетатеа Мол- довенеаскъ аша де гравнік шї де темелнїк, кѣ шї се паре кѣ нз аз пѣтѣт фї алте лзкрврі шї алте овїчеїрї декът ачесте де астъзі. Жалеа теа нз есте днсъ кѣ аз трекатъ, дар кѣ аз трекатъ фъръ аші лъса тестаментъла; рѣнецізнеа кз каре с'аз стїнс трекатъл дїнтре пої есте цїздеката чеа маї днфрїкошатъ а ачелзі трекатъ! Че есте вѣрїднїк де трѣїт нз шоаре!... Ънде сжнт фаштеле де ла 1772 пълъ ла 1835, каре вор ретънеа дрепт фалъ шї фолос дн хронїчіле дереї?... Ънде сжнт нз- теле незігате де понор?... Трекатъл а торът шї де тот торъ! Дар маї днаїнте де а арънка де- рїна вечїнік не секрїзл лзі, с'л маї прїзім нз- дїн... Нз се днгъшпъла адеце-орї днтр'о масъ зн

порт не каре дн вісада лзі н'а ізіва каснічі?...
Копії дусь, рѣделе, вечіні се стрігъ, прівескъ
днкъ одать ла ел, дпні адккъ амінте де взиеде
рѣпосатълі ші дп петрекъ ла гроапъ къ зн фр-
мос ші крештінеск: „Dsmnezez съ'а ерте.“

Съ зічем ші пої, Dsmnezez съ ерте трека-
тъл! дпсъ, ка вечіні ші рѣделе, съ лъш амінте
че аз автъ взи рѣпосатъл?

Сжттем де іері; пѣтѣм днкъ се не амінтім
кътева дін овічеізірле конілірїеї поастрѣ, ові-
чеізірї че нѣ вор трече ла конїї пострі.. Адевѣ-
рат, авеш інімъ Молдовенеаскъ, дар ам фост
конїї дп дої перї: не-ам пѣскѣт дп Молдова въ-
трѣпъ; ам сжт стрѣпнѣтатеа; де ші канъла не
есте де Neamц, саз де Францъз, авем о дато-
ріе фїеаскъ де а арѣнка кътева флорї не мор-
пжнтъла трекатълі. Ва венї времеа, дакъ п'аз
ші сосїт, дп каре ші пої, тіперїї де не ла 1835,
тіперїї ші вонжїрїнїї сѣрї де асѣзі вом фї кіе-
таді вѣтрѣпї: вом фї дісдекаді, нѣ днъ чеа че
ам фѣкѣт, дар дакъ чеа че мїндїле стрекїете ор-
донотї къ аз трѣвїт съ фачем; вом фї осжндігї.
нѣ днъ грѣстатеа лжтѣї ші а времеї де атжчеа,
чі дакъ парїма пѣртїзілор ші днъ плакъл ошїнїеї
мъдїмеї. Ъмѣра трекатълі че дїтвекъ кънд шї
кънд о парте дін вісада поастрѣ зілімъ, се дп-
прїштїе. Молдова веке шї се дпфѣдішазъ ка о пѣ-
дѣре деасъ шї маре, внде топоръла аз тѣят їсте дп
дрѣапта шї дп сѣнга фѣрѣ а фї дпкжнт времеа
де а кѣрѣдї локъл. Пѣлѣл, адїкъ чївілізадіа,
сѣрїнеште не фїе каре зі рѣдѣїнеде шї префаче
кѣдрѣла дп кѣрѣтѣрѣ, кѣрѣтѣра дп лап фрѣмос,
еар лапѣла дп къшїї родїгоаре... Ла зіоа жѣде-
кѣдеї, пої не вом мѣгѣлі къ ам фост топоранїї
мѣкѣї, іар стрѣмотїї пострі, къ че съ се мѣп-
кѣї сѣрманїї! Флорїде каре авїї врѣ съ арѣнк, ле-
ашї кѣдече нѣ нѣмаї дп вісада політїкѣ а трека-
тълі, дар дп челе мѣлте овічеізірї касніче, дін
каре впеде не-аз легѣлат дп фанѣ, шї де каре
пѣрїндїї пострі се режѣта дп зіоа лжтѣї!. Мъл-
те дін еле аз рѣмас, дар сѣрманѣле! рѣшїноасе
ші асансе.

Францъзії зікѣ къ оамешї чеї марї нѣ аз нічі
пѣрїндї, нічі вртаншї!.. Поате ам пѣтѣ се зічем
ші пої ка дѣшїї, де шї нѣ сжптем марї. Ні-
тїкѣ нѣ маї леагъ Молдова де асѣзі къ трека-
тъл, шї, фѣрѣ трекаѣт, соціетѣділе сжпг шїноапѣ.
Нїдїїле каре аз перѣкѣ шїрѣла овічеізірїлор пѣ-
рїнештїї сжпг падїї фѣрѣ рѣдѣчїнѣ, нестаторнї-
че, саз, кѣтм зіче ворѣа че проасѣт, нічі Тѣрѣ,

нічі Молдован; літѣва лор шї літератѣра нѣ аз
темеїле, шї націоналітатеа атжче есте нѣмаї о
дпкїнѣре політїкѣ.

Овїчеізірїле пѣрїнештїї аз пѣрѣсїт класеле
кѣлїватѣ; ачесте класе с'аз депѣрѣтат де фїзіоно-
міа поноралъ прекаѣт с'аз депѣрѣтат де традиціїле
воїерешїї.. Съ нѣ не дпщелѣм: дп Молдова,
асѣзі, екзістѣ чїнѣрї, дар воїерї нѣ маї сжпг!..
авем пропїретарї, амплїоадї, вогаді, спекѣландї,
поеді, адвокадї, професорї, алегѣторї, оамешї маї
віне саз маї рѣз кресѣкїді.. Чїне ш'ар маї зіче
асѣзі ом де каса кѣїва? Кредїндеде, ворѣа, ера
зна ла воїер шї ла пѣлгар; ачеа легѣтѣрѣ с'аз
дптрѣрѣнт!. о прѣпастїе адѣнкъ деспарѣ асѣзі
омѣл поз пореклїт воїер де понор, шї прѣпастїа
ачеа се кіамъ шїїндѣ. Не кѣт воїерѣл креште
дп ідеї шї дп дпвѣдѣтѣрѣ, не атѣта понорѣл ре-
шїне дп вртѣ. Дп времеа трекаѣт воїерѣл вор-
віа, грѣїа къ дерѣпѣла, прекаѣт ар фї ворвїт
къ алт ал сѣз некѣфѣтнїт; се дпдедедеа амѣндї
дп лімъ шї дп ідеї; асѣзі дп дпдедедеа мѣ
къ іоїма нѣмаї шї трѣвѣе съ дпвѣдѣт літѣва лзі.
Ел нѣ маї есте пѣтрѣ пої дѣкѣт зн капїтал саз
о сѣдіе моралъ саз пїторѣаскъ. Пѣрїндїї нѣ кѣ-
понїтеа сѣдіа пїторѣаскъ... Авѣм дар о дато-
ріе сѣжнтѣ, фїеаскъ шї націоналъ а кѣдече одоареле
віедеї пѣрїнештїї. Непорочїреа літератѣреї, пе-
данѣтѣ дп ідеї, каре дпнеаскъ шї омоарѣ дп дерїле
ротѣнештїї десволѣтареа снїрїгѣлі шї а дпкїнѣ-
реї, віне дін прїчіна нештїїндѣї літѣвеї шї а тради-
ціїлор пѣрїнештїї; літератѣра ачесте нѣ арѣ рѣ-
дѣчїнѣ нічі дѣ роадѣ.

Кѣнд Драгошїї шї Рѣдѣлешїї а літератѣреї
аз десѣлѣкат не дерѣвїрїле ротѣне, нѣ аз дп-
дпїне врекіле сѣ авѣ де внде ваге лжтѣл, че
літѣвѣ ворѣїа шї че ворѣе снѣнеа ротѣнїї; нѣ аз
аззіт ресѣпѣнд чїмпїоїл прїп вѣї; нѣ аз аскѣлат
нічі жалеа, нічі вѣкѣрїа кѣпїтїчелор; нѣ аз ашїпїт
їоїма лѣтѣї.. Рѣдѣлешїї шї Дрѣгошешїї, фѣгарї
де ла Тѣрѣлѣ Бавїнонѣлі, ворѣїа латїнеште, знїї
їталїенште, алдї нѣ шїїеа нічі о літѣвѣ, знїї га-
лічѣште.. кѣт нѣтеа еї се дпдедеагъ ротѣнеаска,
адїкѣ. о літѣвѣ пѣлѣдїгѣ де дозѣ мїї де авї дп
лакрїмі, дп сѣнѣ, дп кѣтѣтѣра стелелор шї а
патѣреї?... Дп лок де а зіді о літератѣрѣ къ ма-
терїалъла націеї, не-аз адѣс хаосѣла пѣкѣтѣс а пое-
ділор, а дпвѣдѣділор, а технолоїїстїлор, а гра-
матїчілор їмперїеї ресѣрїтене каре алерга, вісада
лор дптрѣагъ, дѣпъ зн кѣдеаг поз, о рѣгѣл їн-
женїоасъ, о логорїфѣ; шї не-аз прѣфѣкѣт не пої

românii Ardeleni, Moldovenii și Bucurenienii din Tricotini și Badăscii veacului al XIX.

Dărnăzeș se na făче тѣл кѣ пої шѣ ва три-міте вре зп Шамполіон ка съ тѣлѣчеаскѣ зр-машілор пострі опереле шѣ літвіле че не-аз адвѣ Дръгоменшті шѣ Рѣденті, ачестіі.

Дакъ есте ка неатѣл ромън се аівъ шѣ ел о літвѣ шѣ о лігератѣрѣ, спірітѣл пѣвлѣк ва пѣ-рѣскі кѣіле пѣданцілор шѣ се ва дндрѣпта ла іс-ворѣл адеврѣт: ла традицііле шѣ обічеіврїле пѣ-тжнтѣлѣ, знде стаз аскѣнсе дѣкѣ шѣ формеле шѣ стїлѣл; шѣ де ашї фї поет, ашї кѣлеце мітолоціа ромънѣ кареї фрѣтоасѣ ка шѣ ачеа латїнѣ саз греакѣ; де ашї фї історїк ашї стрѣвате прїн тоате бордоеле, съ дескопѣр о ашїнтіре саз о рѣрїнѣ де аршѣ; де ашї фї драматїк, ашї кѣлѣторї не тоате малѣрїле ромъненшті шѣ ашї кѣлеце літѣа.

Ам аѣіне департе, департе шѣ нѣ преа де-пѣрте, кѣт зїче кѣтїкѣл. Сжїтем дн мїнѣтѣл важнїк, знде трѣвѣе съ фачен кїпѣл трекѣтѣлї...

Кѣдї ашї се маї треакѣ, шѣ ханеле, літѣа, обічеіврїле соціетѣдї, веки де іерї, се вор кѣ-фѣнда. Кѣт вом фаврїка атѣпне драма саз еле-ціа трекѣтѣлї? кѣ че вом тѣлѣчї історїа дакъ нѣ кѣноаштем сѣфлетѣл мортѣлї?... че ва нѣтеа фї пропѣшїреа дакъ нѣ вом шті де знде аз пор-пїт?... Че тжнѣере нѣтѣм сїмдї пої, останїі пропѣшїреї, дакъ нѣ штім тѣрїреа лѣтїеї?... Че соїз де пѣрїндї вом фї дакъ лѣнѣдѣт тоатѣ мон-тенїреа пѣрїндеаскѣ?..

Кѣтїчеле манѣлор, стахїіле пондїлор, по-вестїле келарїлѣ, прїетеншѣл дїганашїлор, окара шѣ захарѣл дїкѣнѣесеї, грѣчеаска даскалѣлї, шѣ кѣте алте обічеіврї шѣ крѣдїнде каре с'аз дѣс шѣ п'ор маї венї, сжїт легате к'о віеадѣ полїтїк шѣ моралѣ обшїтеаскѣ, історїа фїлософїкѣ а времїлор трекѣте шѣ днтродѣкѣдїа времїеї позе.

II.

Кѣнд дшї арѣнѣл чїнева окїї не чеаа че съ кїашѣ Лігератѣра Ромънѣ, нѣдїне шї рарї про-дѣкѣдїї потѣ зї оурї кѣ нѣчере; нѣдїне дндестѣ-леазѣ мїнѣта шѣ ініта; челе нѣтѣе сжїт копї-лѣрїї, черкѣрї фѣрѣ фортѣ, а кѣрора прец стѣ нѣтѣм дн костѣл тїографїеї шѣ дн днкрѣдѣреа че аз авторїї лор кѣ нѣ се потѣ гѣскї лѣкарї шѣ фрѣтоасѣ дн лѣте. Пентрѣ а днделеце не алдїї трѣвїе граматїчеле шѣ лексїкопеле а фелїрїгелор літїнї нео-латїне де астѣзї, саз де нѣ, ешті сїмїт

а гѣчї, ка чїмїлітѣреле Длѣї Р, днделесѣл кѣвїн-телор скїмосїге де сїстемеле ценїлор пої.

Кѣнд тѣ ашїтент ла пре-о ідее поѣл, лѣтѣ-рїтѣ, ізворїтѣ дїн мїнѣта ромънѣ шѣ скоасѣ ла лѣтїнѣ дн літѣвѣ ромънѣ, дшї адѣк ашїнте кѣ ідееа ачеа ам четїго дн авторї Франѣезї саз Немдї, кѣ деосевїреа, днскѣ кѣ ачестї о еспїрма-серѣ літѣ, фрѣтоасѣ фѣрѣ сїлѣ, шѣ аї пострі о префакѣ дн логогрїф. Днѣл префаче тоатѣ літѣа дн ізне, алѣл дн дїе, алѣл дн ів, алѣл дн днт... де нѣ штії кѣт съ те днторчї днтре ачесте патрѣ нѣкѣтѣрї кѣрдїнале а граматїчїлор.

Нѣ маї есте ертат ромънїлора грѣї ромъненште, сѣв осѣндѣ де ігнорандѣ; о тѣре парте дїн ачеї че се днчеркѣ а скїе шї-аз дат кѣвжїтѣл а скї-мосї че есте, шѣ тѣлдї врѣескѣ а фаче о літѣвѣ поѣл: чеї прокопсїдї сѣв кѣвжїт кѣ сжїт прокоп-сїдї шї аз ідеї, чеї нежнѣдѣдї нѣнтрѣ кѣ дорескѣ съ парѣ днѣдѣдї; нїчї знѣл нѣ гжїденше кѣ літѣеле се факѣ прїн време, прїн скїерїї зне, дѣнѣ ржїдѣл шї спїрїтѣл націоналітѣдїлор! Аде-врѣт, невоїле позе черѣ тїжлоаче позе, шї ідеїле позе аз трѣвїнѣтѣ де кѣвїнте позе, дар невоеа трѣвїе съ ле деа ла івалѣ, съ ле крѣеце шї съ ле днпѣтжнтенеаскѣ. Съ фїм сїгѣрї кѣ знде не-а трѣвїї зп кѣвжїт, невоеа дн ва іскодї, нѣ дѣнѣ сїстема кѣтѣрѣїа саз а кѣтѣрѣїа, дар дѣнѣ лорїка літѣвеї не каре нѣ о факѣ нїчї днѣдѣдї нїчї лексїкопеле.

Дн веакѣл ал XVI, кѣнд Европа ера ла нѣкѣтѣл знде сжїтем пої де вре о доѣл-зечї де де ашї, ла рѣнашїтереа шїїнѣделор шѣ а рѣтелор, пѣдантїсѣл атерїнда літѣеле де о соартѣ че зре шѣлѣтѣ асетѣпаре кѣ соарта літѣвеї нѣастрѣ. Ла-тїнїсѣл днпекѣ спїрїтеле; неолодїсѣл дїнеа лок де талент; іскодїреа де кѣвїнте ера ценїлї! Кѣ кѣт о карте ера пїнѣ де сїстеме, кѣ кѣт ера маї нежнѣделеасѣ, кѣ агѣта се шѣреа маї фрѣтоасѣ шї маї сѣвлїтѣ! Пѣданції се фелїчїга зшїї не алдїї... ера епоха лор! Не ачеа време трѣїа Равелѣ, зп от каре штїеа латїненше дар ворѣїа кѣрат франѣзеште; кѣт с'ар зїче астѣзї ла пої, зп от че ар штії франѣзеште дар ар ворѣї, кѣ тоате ачесте, ромъненште. Ачест Равелѣ рїдеа де пѣданці карїї дїсноїа терѣз латїнеаска врѣнд а скїмосї франѣзѣеаска. Де с'ар івї не дерѣтѣрїле Дѣларїї зп Равелѣ, нѣ с'ар рѣшїна се зїкѣ шї де пої кѣ деспоїет франѣзѣеаска ка съ скїмосїн ромънеаска.

Нѣ есте дїн келе азарѣ а дшїтѣнѣ авторїї

Ardejo-Romъно-Молдовені ла лѣмба Французъ дѣн
векъла ак XVI; тѣлѣ дѣн Длор вор сокотѣ къ'и о
Фърѣтъръ саз о дѣпрѣмѣтаре дѣн сѣстемеле шѣ
скрѣпѣле вестѣте де актѣзи: де пѣлдъ:

— Mon ami, d'ond viens-tu à ceste heure?

L'escollier lui repondit: De l'alme inclyte et
célèbre academie que l'on vocite Lutèce.

— Qu'est-ce à dire? dict Pantagruel à un de
ses gents.

— C'est, repondit-il de Paris.

— Tu viens donc de Paris? dict-il. Et à quoi
passez vous le temps, vous aultres, messieurs es-
tudiants au dict Paris?

Repondit l'escollier: Nous tranlsfretons a se-
quane au dilucule et crépuscule: nous déambulons
par les compites et quadriviés de l'urbe; nous
despumons la verbocination latiale, et, comme
verisimiles amorabonds, captons la bénévolence de
l'omnijuge, omniforme et omnigène sexe féminin. *)

Аз тревѣт лѣмбѣи Французѣ доѣъ векърѣ
пентрѣ а се дескърѣа де варварѣстѣмѣ педантѣ-
тѣлѣи! I-аз тревѣт зѣ шѣр де оамѣнѣи ка Равелѣ,
Паскал, шѣ авторѣи ал XVII шѣ ал XVIII векъ
пентрѣ а се кърѣдѣи де латѣнѣстѣмѣ шѣ де Italianѣстѣмѣ,
шѣ а се пѣне не калеа еѣ.

Че есте лѣтератѣра де нѣ кѣар експресѣа вѣедѣи
зѣнѣи пѣдѣи? Дѣпрѣзѣрѣа лѣтератѣрѣлор, ка сѣ ѳѣ
дрѣантѣ шѣ лѣдѣстѣт, тревѣте се іасѣ дѣн градѣа чѣвѣлѣ-
зѣдѣи, дѣн амлекѣреа наѣионалѣ, дѣн дѣпрѣзѣрѣа стѣрѣи
морале, соѣиале шѣ полѣтѣче; тоате ачесте еле-
менте тревѣте сѣ се дѣшѣре делѣоамѣлѣтѣ. Кѣнд
зѣ попор шоаре, пѣтереа лѣтератѣрѣѣ лѣи есте
шоартѣ; рѣшѣне пѣзмаѣ о резерѣв де ідеѣи, кѣре нѣ
сѣнт а пѣчѣи зѣнѣи попор дѣ деосѣвѣи, чѣ а оменѣрѣи
дѣнтрѣдѣи, фѣрѣ деосѣвѣре де тѣмѣзѣрѣи; іар форта
векѣе дѣнтревѣзѣнѣдѣатѣ ла лѣкѣрѣа поз нѣ'алта декѣт
о пѣзѣкѣрѣе, Чѣне дѣнтревѣзѣнѣдѣазѣ форта лѣтератѣ-
рѣлор векѣи, дѣвѣе попорѣа ачѣл шорт кѣ гѣндѣа
шѣ кѣ пѣравѣрѣле лѣи, кѣчѣи лѣтератѣра нѣ поате
ѳѣ де кѣт хѣина зѣнѣи ѳѣнѣдѣи.

Дар че есте пентрѣ пѣдѣи че се рѣтѣчѣскѣ
дѣ дѣнтрѣѣтѣа педатѣстѣмѣ а фортѣи, а кѣвѣнтѣлор
шѣ а тошѣдѣрѣи стѣрѣнѣлор?

Де шѣрѣе есте кѣ ромѣнѣи аз дѣчѣнѣт кѣ
педантѣстѣмѣ кѣнд пѣлда пѣдѣилор пѣтеа сѣ ле ѳѣ
де дѣвѣдѣтѣрѣ. Italianѣи, Spaniolѣи, Французѣи
с'аз десѣвтѣт векърѣи дѣнтрѣдѣи дѣ фашѣле педан-

тѣстѣлѣи де тот ѳѣлѣлѣ, пѣлѣ че, дѣ сѣърѣнѣт шѣ
аз лѣзѣт де сеатѣ кѣ ал XIX векъ дѣнѣ Хрѣстѣс
нѣ сеатѣлѣ кѣ ал XIX векъ дѣнѣте де Хс; кѣ
кредѣнѣдѣле аз лѣзѣт преѳѣачѣре шѣ дѣнтѣдѣре, кѣ
аместекѣреа поROADѣлор аз аместекѣт ідеѣле шѣ аз
алкѣтѣт одаѣт кѣ позѣ пѣдѣи шѣ лѣмбѣи позѣ, дѣнѣ
дѣнтѣмѣлѣрѣе позѣ а ле оменѣрѣи. Векъла ал
XVI, зѣс ал рѣнашѣтерѣи, нѣ'и алта декѣт реакѣиѣ
лѣмѣи дѣ лѣмбѣи, шѣнѣнѣдѣи, шѣ кредѣнѣдѣи, пѣ рѣскоала
спѣрѣтѣлѣи попоарѣлор дѣ контра педантѣстѣмѣлѣи.
Че нѣ с'ар пѣреа оаре се дѣнтѣлѣнѣт не зѣдѣи о
манѣлѣ кѣ местѣи тѣрѣчѣштѣи, кѣ фѣрак, шѣ не кан
кѣ коѣф Роман? Не театрѣ асѣмѣнеа дѣвѣрѣкѣ-
мѣнѣте се кѣамѣт анѣхронѣстѣмѣ, дѣ лѣтератѣрѣ пѣ-
дантѣстѣмѣ.

Pedantismъла арѣ тѣлѣте рѣмѣрѣи, дар пѣчѣи зѣнѣа
нѣ'и маѣ апрѣг ка педантѣстѣмѣлѣ кѣвѣнтѣлор, пентрѣ
кѣ'и чѣл маѣ зшор... Кѣвѣнтѣла е богѣдѣа чѣлор
сѣрѣачѣи, фѣрѣ де дѣвѣдѣтѣрѣ. Еатѣ кѣтева рѣн-
дѣрѣи дѣнт'о вромѣшѣрѣ Французѣаскѣ скрѣсѣ де зѣ
ромѣнѣ вестѣт, дѣнѣ о тѣлѣтѣчѣре шѣ о компѣрѣиѣ
а доѣъ лѣмбѣи, дѣ кѣпѣа зрѣтѣтор:

Italianеште — Ромънеште.

Campidoglio	Капитолиѣ
Nazione	Наѣио
Ragione	Рѣдѣио

Ърѣмеазѣ вромѣшѣра актѣел: Quelques citations
mettront a même de comparer et d'apprécier les
ressources de la langue rou maine; de пѣлдъ:

Italian

Chiamo gli abitator' delle ombre eterne
Il rauco suon della tartarea tromba!

Ромънеште

Кѣамѣт локѣиторѣи етернѣлор зѣмѣре
Рѣвѣла сѣнет тартѣрѣеѣи тромѣе!

Алѣтѣ пѣлдъ

Lorsque du créateur la parole féconde
Dans une heure fatale eut enfanté le monde
Des germes du chaos. (Lamartine-le Désespoir.)

Ромънеште

Кѣнд ворѣа мѣндѣферѣ к'о зрѣ крѣатоаре
А зѣс се ѳѣ лѣмѣеа дѣнт'о фаталѣ оаре
Дѣн дѣрѣмѣнѣи лѣи Хаос... (Eliad-gradzkie).

En faisant une inversion littérale de la tra-
duction roumaine, nous laissons Mr de la Lamar-
tine juger la quelle de ces deux langues était

*) Pantagruel. Liv. II. Chap. 6.

la plus capable d'exprimer sa pensée lorsqu'il entona le chant du Désespoir . . & . . (sic.)

Пред къ чеа май джуделеантъ лимбъ есте лимба каре аџѣтъ не от ани тълмъчи гъдъл дитр'ън кип ка тоџи аскълъторѣи съ'а поатъ джуделеце. Нъ штиѣ дакъ Дл. Ламартин с'аз пѣтрънс де фръмъсеџа тълмъчѣреѣ, дар тълмѣи дин ноѣ каре сжѣтем Ротъни, тѣртърѣисѣм дн къџет кърат шѣ дн фрикалѣи Dzev, къ нъ джуделеџет нѣмѣка. Авторъл лимбелор транскриѣе аѣче есте авторъл шѣ пѣсчочѣторъл знеѣ лимбѣ скоасъ ла лѣтѣнъ дин џерминѣи лѣи Хаос, джѣтемеѣетъ не о граматикъ дн ѣо шѣ зп лексѣкон де асемѣне . . . Алге пѣдѣи аз лексѣкоане ка архѣве а лимбелор; ноъ, Ротънѣлор, не тревъзѣ лексѣкон ка се пѣтем джуделеџе че се тѣпѣреште дн Ротънѣнште, шѣ кънд зѣк лексѣкон тѣ джѣнел; авем лимба, граматѣка, оперѣле шѣ лексѣконъл Длѣи Е; авем лимба, граматѣка, оперѣле шѣ лексѣконъл Длѣи Л; авем граматѣка шѣ лимба Длѣи Б; авем граматѣка шѣ оперѣле Длѣи С. шѣ алге тълмѣе лимбѣ, тоате сѣрѣжѣнѣше не граматѣче, опере шѣ лексѣкоане? . . .

Рѣтърѣеа Длѣи Ламартин прип лѣгератъра Ротънъ днѣи адъче аѣнѣше де о проџъкѣе каре аз фѣкѣт оаре-каре сепсаџѣе дн време: ѣсторѣа знеѣ кълѣторѣи прип селътърѣчѣмеле Чеахълълѣи. Авторъл спъне къ о шѣраре пѣивъ, къ аз гѣсѣт, сѣв зп шѣнѣе, о фѣлѣтълъ фръшоасъ, къ авъ лимпедѣ ка криѣталъ, дн каре се џѣвѣка Naïadele, каре фѣлѣтълъ о ѣнѣшъ пѣсторѣикъ пѣетате, фѣлѣтълѣа Ламартинъ. Ноѣ, къ таѣ тѣре пѣетате днкъ, ам кълѣторѣи не зрѣмеле кълѣторѣеѣ шѣ не-ам дн, предѣнѣат къ авторъл пѣлѣмъндъ-се не Чеахълълъ л'аз префѣкѣт дн Парнас, шѣ къ не Мартин, зп зрѣ вестѣѣ дн шѣндѣ, л'аз лъат дреѣт Дл. Ламартин. Лимба шѣ пѣаџа Длѣи I. P., фѣлѣтълѣа лѣи Мартин, etc, нъ сжѣт лъкърѣи нѣчи траѣнѣче, нѣчи серѣоасѣ. Ына се кѣнѣшъ о воѣнѣкъ ѣзѣре де фѣнтѣл сѣле, къ о пѣтърѣнѣнѣтъ драгостѣ пѣнѣтръ копѣи сѣгѣнѣмъ. лѣи че а пѣскът къ о зрѣ креатоаре; епѣзодъл лѣи Мартин есте о фѣнтѣзѣе поетѣкъ че шѣросъ де департе а мѣтологѣе.

III.

Дитр'ън џѣнѣт а Ардеалълѣи се ѣнѣ ла 1848 о зѣ фръшоасъ не зп кътѣи джѣтѣнс, знде пѣтръзѣчѣи шѣи де Ротънѣи ста се аскълѣте, сѣв арѣнеле знѣи стеар дн треѣ колорѣи, къвѣжѣтѣл Инѣлѣѣнѣнѣѣи арделене. Молдовѣнѣи шѣи Мънѣнѣи, прѣвѣжѣи а гѣлъкърѣлор дин Џѣрѣи, прѣвѣа къ вагаѣе де ѣнѣшъ

адъпѣреа, ошѣтѣтъ гръмаѣкъ къте грамѣѣкъ, дѣнѣ сѣтеле шѣи џѣнѣтърѣле де знде венѣсѣрѣ оаменѣи: Ын попор дитрѣг де ачелѣнѣи порт шѣи ачелѣнѣи лимбъ ка шѣи а попорълѣи постръ, ста шѣрѣд дн лѣтѣна соарелѣи, шѣи пѣнѣтре сѣкѣтанѣе се вѣдеа аместѣкѣте шѣлѣте сѣртъзѣче; ачѣсте сѣртъзѣче аѣкоперѣа пѣнѣтърѣле тѣпѣрѣлѣи де фрънѣте ешѣт дин Блаџѣи шѣи дин скоалеле Ардеалълѣи, тѣперѣт къ тѣре къраџѣи шѣи тѣре ѣзѣре де пѣашѣлѣ ротънѣск! Мълѣтъ шѣраре джѣсѣла прѣвѣжѣлор спекѣтаколъл фръџѣеѣи къратѣ днѣтре сѣртъзѣче шѣи сѣкѣтанѣе; фръџѣе нъ пѣшѣаѣ де сѣнѣде дар фръџѣе дн траѣшъ шѣи дн овѣчѣзѣрѣи, шѣи дн тоате рѣлаџѣиле. Соџѣетѣтеа дн Принѣпѣате, ка тоате соџѣетѣџѣиле веѣи, есте джѣтемеѣетъ не пѣпогрѣвѣрѣи, не ѣнѣтерѣсѣрѣи че се прѣгопѣескъ, шѣи не ѣерарџѣи; Арделенѣи, толѣраџѣи пѣшѣаѣ не пѣшѣжѣтѣлѣ челѣ окъна оълѣ ла 1848, шѣи прѣвѣндъ къ дѣлѣнѣе де пѣсте шѣндѣи ла Џѣрѣи, адѣкъ, ла Молдова шѣи Балахѣа, алѣлѣтѣлѣа пѣшѣаѣ о фѣмѣлѣе пѣтрѣарѣхѣлъ. Ноѣ Молдовѣнѣи, тѣрѣпѣаџѣи де джѣтѣшпѣлѣрѣле ѣсторѣеѣи, тѣзѣлѣи, пѣашѣрѣи, вѣресле, гѣоате, воѣерѣи шѣи фѣчѣорѣи де воѣерѣи, вѣде прѣлѣвѣдѣте дн джѣтѣшпѣрѣкѣлѣ дескълѣекърѣеѣи, нъ пѣтѣм фѣорма о фѣмѣлѣе пѣтрѣарѣхѣлъ ка ачѣеа арделенѣнъ де ла 1848. Прѣвѣжѣи дар, днфѣлѣџѣшѣторѣи лѣнѣгѣи дн Принѣпѣате, а егалѣтѣџѣи дѣрѣнѣтърѣлор, ѣар нъ а ошѣенѣлор, зрѣтаръ къ оѣнѣи пѣлѣи де шѣраре зѣмѣ, тоаре фръџѣа ачѣеастѣ, шѣи таѣ къ, дитр'ън шѣнѣт де днфѣкѣре, ар фѣи дорѣт сѣ нъ се фѣи пѣскът фѣчѣорѣи де воѣерѣи.

Дн зѣоа ачѣеа фръшоасъ зп лъкърѣ джѣсѣ лѣнѣсѣа не кънѣлѣа Блажълѣи. . лимба! . . Инѣлѣѣнѣнѣѣи, фѣраџѣи шѣи фѣи а шѣлор де Ротънѣи адъпѣаџѣи, де не тѣрѣвѣмеле кънѣлѣлѣи лѣвѣртѣџѣи, нъ норѣа ротънѣнѣште, шѣи вѣжѣтѣлѣ днвѣегор ал ачѣелѣи зѣле шѣрѣдѣе пѣрта не деасѣвѣра къѣтелор о вѣвѣлонѣе де къвѣнѣге стрѣнѣнѣше шѣи сѣлѣсе дин лѣтѣнѣшѣе*), не каре вѣедѣи Ротънѣи нъ ле джуделеџеа нѣчи дѣкѣт, де шѣи ле прѣѣнѣа ка сѣмне де мѣнѣтърѣе: зѣкънд: о фѣи, дар . . . аша о фѣи!

Дитр'о сѣтъ сѣв доъ де инѣлѣѣнѣнѣи че се аѣла атъѣчи ла Блаж, пѣшѣаѣ не доѣи кърѣвѣа ѣи-ам азѣѣг грънд рѣтѣнѣште къ Ротънѣи, шѣи ачѣелѣи, кънд ѣи аскълѣа ворѣнд, сѣрѣга: аша! аша е! ѣар нъ, о фѣи . . . аша о фѣи! — Ынъл дин ачѣеи доѣи зѣчѣа: „Ынѣрѣи вѣрѣ Ынѣо! . . . шѣнѣѣи че вѣра се зѣкъ Ынѣо? Вѣрѣ сѣ зѣвъ къ пѣвѣлѣкѣт ѣи не-аз джѣкълѣкат пѣлѣр, шѣи аѣкѣт вѣрѣ сѣ не пѣше шѣи шѣоа дн сѣнѣвар!“ Ал доѣле сѣрѣга: „Ынѣадѣвѣ не кътѣи, Ро-

*) Вѣзѣи Оргѣнѣлѣа лѣтѣнѣшѣрѣи дин Блаж.

тъниlor; сжнтет тълди ка кькьрзъзл вразлор;
сжнтет тълди ши тарі къ Dзмнезъз е къ noi! —
„Dintre-ацесті doi Ромъні каре гръла ромънеште,
Бнгърїи л'аз спънзъзрат не вкъл, іар не челалалт
Ромъніи л'аз пзмїт къ фалъ: Дпгъратъз Мъпцїлор!

Фрагїи Арделенї се фълескъ къ аз фост
dештентъторїи Ромъніеї ши рестаъзраторїи лїмвей;
адевърат есте къ сістемеле лїмвїстїче с'аз пъ-
скът дп скоалеле латїне дїн Ардеал; де аколо,
песте тълци, ка зн похоїз с'аз ревърсат дп
шесърїде поастре ши аз дат тълпа къ педантїстъл
Молдо-Ромън. Педантїстъл Молдо-Ромън, тълт
маї сълперфїдїал, аз prodъс о лїтератъръ фъръ
вїеацъ, еспъсъ критїчеї, ши каре нїчі о датъ пъ ва
къштїга дрептъл де дпгътжнтелїре дп сїнъл знї
пеаш че аз їмпровїзат мїнъпателе баладе (къпгїче
вътржнештї) вълесе ши скоасе ла лъмїпъ де В.
Александрї. Граматїчїи Арделенї сокотескъ къ
скъпареа ши ферїчїреа Ромъніеї стаъ пзмаї дп
сістемеле лїмвїстїче; де ачеа Арделенїи с'аз
осъндїт а се дпшгърїи десървършїт дп доъз пацїи:
зна, Латїнеаскъ, ал доїлеа, Ромънеаскъ; де ачеа
нїчі о карте пъ съ тїпъреште дп Ардеал каре се
поатъ фї четїгъ ши дпцелееасъ де тоатъ Ромънїмеа.

Прївелїштеа адънреї де ла Блаж, азїреа
квїнтелор Ромъно-Латїне че с'аз ростїт не към-
пъз лїбертъдїи, ши четїреа скрїереї Длзї А. Папїз
(їсторїа Ромънїлор дїн Дачїа сълперїорър) не-аз
дптемеїет дп ідеаа, къ сістемеле лїмвїстїче аз
амедїт капетеле а тълтор Ромънї къ кап, дпкът
ачештїи паръ, а пъ маї штї нїчі скрїе нїчі гръї.

їсторїа Длзї Іларїз е персонїфикацїа знїї сіс-
тем; ачештъ їсторїе пъ поате сължї де дпвїцъ-
търъ Ромънїлор, къчї сістемъз лїмвїеї дпекъ
сължетъл. Дакъ шефїи пъ ворвескъ лїмва солдадїлор
шї авторїи пъ скрїз пентръ попор, апої де че маї
пердъ времеа дп ворве ши дп скрїерї педпцелесе?

Нъ зїк нїмїкъ деспре спїрїтъл дъштънос-а
їсторїеї Романїлор... сокот дпсъ къ е време ка
съ не опрїм не ачештъ кале де партїде; де тълт
че не вош лъзда, де тълт че вош хълї челелалте
пеатърї, Ромънїи вор сокотї къ сжнт взнї ши
марї дїн пъскаре ши се вор акъфънда іаръши дп
сонтъл лор аджнк.

А. Р.

(Ва зрта.)

Мъ дпгренї їзвїтъ меле: де че съл рече къндъ те
вълъ?

Де че пъдї факъ картъ деасъ, къндъ вреаї тълпа
съдї о 'пкръзъ?

Еатъдї сїнъл къ тъл 'пфїоръ, къндъ прївескъ ла
пена та,

Кътъ де палтъ дп аеръ своръ ши їзвештї а о пърта.

Еатъдї сїнъл къ тъл 'пфїоръ, къндъ вълъ 'moda
къ те а 'пвїнесъ,

Ш-але тале градїоре сълїманълъ ле а атїнсъ;

Къндъ те 'пторчї ка ши пълъзъл ши 'мї ворвештї
дп лїмъ греа,

Къ ештї вълъ економъ; дадї маї плаче 'н соареа.

Нъ 'мї да вїна къ свнтъ рече, къ прївїндъ ла хайна та

Кътъ де греа тълъсъ есте ши-ашїа 'дї плаче
а пърта,

їнїма мї се 'пвлеште дп деспреуъ д'ачештъ
дъштманъ,

Че фамїлїи деспоїеште, ши тъл 'пфїоръ д'ачештъ
сатанъ.

Бїте волта семенатъ тотъ къ стеле че лъческъ,

Бїте валеа 'пкъзнатъ тотъ къ флорї че аколо крескъ;

Фрзптеа'дї дар'не волтїтъръ портъ стелї де діамантъ,

Шї ла рокї 'н гарпїтъръ нозе фой, зїчі, къ і галантъ.

Нїче акълъ, нїчі къшаша тълпа та п'а пїпгїтъ;

Нїче штї че ферве 'н къкпъ къндъ логоднїкъ-а сосїтъ.

Те къїештї къ капъдї ферве къте волте аї тъллатъ,

Шї пе плакъдї нїчі фаврїка нїчі лїскапъзъл п'а 'пвентатъ.

Нъ сжнтдештї къ лътеа шаре, пъ те 'пврачї къ
дорълъ тез:

Ромънашї вравї штївїеї креште? — О Корпелї
воїз еъ.

Ш' аста їнїма мї-о 'пгїацъ: кътъ де сълъ дпї
вате а та

Шї де-а пдїеї дълчеацъ пъ веї, нїчі штї къцета.

Ештї фрзтбосъ ши а ле тале вळे свнтъ де сълратъ;

Дар ворвескъ о лїмъ аспръ, чеа романъ-аз дежратъ?

Паремїсе к'аї фї вълпе пестрїдатъ къ пълъзъ;

Рече свнтъ д'ачеа къ тїне нїчі, къ воїз съ тъл къзнатъ.

— В — пъ.